

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1225
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 91
Ημερομ. Κατάθεσης: 17/11/2025

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ & ΑΚΕ

Αθήνα, 18 Νοεμβρίου 2025

ΠΡΟΣ:

Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Σταύρο Παπασταύρου

ΘΕΜΑ: «Δασικοί Χάρτες Λασιθίου – διοικητική παράλυση, θεσμικά κενά και εκτεταμένες στρεβλώσεις»

Κύριε Υπουργέ,

από το 2020 έως σήμερα, η υπόθεση των δασικών χαρτών στο Νομό Λασιθίου εξελίσσεται σε παρατεταμένη κρίση ασφάλειας δικαίου, με σοβαρές κοινωνικές, οικονομικές και διοικητικές συνέπειες. Παρά την επίσημη ανακοίνωση του ΥΠΕΝ το 2022 ότι **«το έργο των δασικών χαρτών ολοκληρώνεται με τη φάση της αρχικής κύρωσης, που αφορά στο 95% της υπό ανάρτησης έκτασης και στο 90% της επικράτειας»**, με επίκληση και της νομολογίας του ΣτΕ και λεπτομερή πίνακα προόδου, τρία χρόνια αργότερα οι πραγματικές εκκρεμότητες στο Λασιθί παραμένουν τεράστιες. Η τοπική κοινωνία διαπιστώνει ότι πέραν των πρόδηλων σφαλμάτων, ελάχιστα κινήθηκαν, ενώ διοικητικές επιτροπές υπολειτουργούν ή δεν συνεδριάζουν, με αποτέλεσμα να «παγώσουν» αγοραπωλησίες, άδειες και κάθε αξιοποίηση εκτός σχεδίου.

Συγκεκριμένα και παρά τις εξαγγελίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος για την «ταχεία εξέταση» των αντιρρήσεων, η λειτουργία των Επιτροπών Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠ.Ε.Α.) αποδείχθηκε στην πράξη δυσλειτουργική και ανεπαρκής. Η σύσταση μόλις μίας Επιτροπής για ολόκληρο τον Νομό Λασιθίου, η οποία καλείται να εξετάσει περισσότερες από 20.000 ενστάσεις και αντιρρήσεις, καθιστά το έργο της εξ αρχής ανέφικτο. Όπως έχουν καταγγείλει οι τοπικοί φορείς και οι επιστημονικές ενώσεις, κάθε επιτροπή μπορεί να εξετάζει 4 έως 5 υποθέσεις ημερησίως, με αποτέλεσμα να απαιτούνται πάνω από πέντε έτη για την ολοκλήρωση της διαδικασίας — χρονικό διάστημα που ουσιαστικά ακυρώνει τον θεσμικό σκοπό των επιτροπών. Οι πολίτες που υπέβαλαν εμπρόθεσμα αντιρρήσεις βρίσκονται σε καθεστώς ομηρίας, χωρίς να μπορούν να μεταβιβάσουν, να οικοδομήσουν ή να αξιοποιήσουν τα ακίνητά τους, ενώ παράλληλα συσσωρεύονται δεκάδες χιλιάδες φάκελοι που παραμένουν ανεξέταστοι. Παρά το γεγονός ότι η νομοθεσία (ν. 4685/2020) προέβλεπε τη συγκρότηση τουλάχιστον 200 επιτροπών πανελλαδικά, το Υπουργείο δεν έχει μεριμνήσει για την πραγματική στελέχωσή τους ούτε για την παροχή τεχνικής και διοικητικής υποστήριξης από τις Διευθύνσεις Δασών.

Η εικόνα στο Λασιθί είναι χαρακτηριστική του γενικότερου διοικητικού αδιεξόδου. Η Διεύθυνση Δασών Λασιθίου λειτουργεί με μόλις δύο δασολόγους, εκ των οποίων ο ένας είναι ο Διευθυντής, γεγονός που έχει οδηγήσει σε παράλυση της διαδικασίας και σε απίστευτη γραφειοκρατική συμφόρηση. Πολλές υποθέσεις αποσύρονται από τους ίδιους τους πολίτες λόγω απελπισίας, άλλες φτάνουν στα ποινικά δικαστήρια, ενώ ακόμη και οι ελάχιστες συνεδριάσεις των Επιτροπών Δασολογίου δεν ολοκληρώνονται, καθώς τα δύο από τα τρία μέλη απαιτούν επιτόπιες αυτοψίες που δεν πραγματοποιούνται ποτέ. Η κατάσταση επιδεινώθηκε περαιτέρω λόγω υποστελέχωσης και απουσίας νέων διορισμών δασολόγων και δασοπόνων από το 2002, παρά τις επανειλημμένες εκκλήσεις των υπηρεσιών. Σύμφωνα με την ίδια την Επιθεώρηση Δασών Κρήτης, το πρόβλημα δεν είναι μεμονωμένο, αλλά διαρθρωτικό και πανελλαδικό, αγγίζοντας το σύνολο των αρμοδιοτήτων των Δασικών Διευθύνσεων. Η αδυναμία των επιτροπών να ανταποκριθούν στον όγκο των υποθέσεων υπονομεύει την ασφάλεια δικαίου, καθώς εκατοντάδες ιδιοκτήτες, αγρότες και επαγγελματίες παραμένουν εγκλωβισμένοι σε μία διοικητική εκκρεμότητα χωρίς τέλος, με ανυπολόγιστο κοινωνικό και οικονομικό κόστος για τον τόπο.

Επιπρόσθετα, το 2023 καταγγείλιες σε εσωτερικό υπηρεσιακό έγγραφο (Διεύθυνση Δασών Λασιθίου προς τη Γενική Γραμματεία Δασών) ζητούσαν μέχρι και εισαγγελική παρέμβαση για τον τρόπο λειτουργίας της Επιτροπής Δασολογίου: δύο από τα τρία μέλη, κατά τις περιγραφές,

κωλυσιεργούν, ζητούν ανεφάρμοστες αυτοψίες, «συνεδριάζουν πρώτα μόνοι τους» και καταθέτουν κοινές εισηγήσεις, με αποτέλεσμα να μην λαμβάνονται αποφάσεις και να λιμνάζουν εκατοντάδες υποθέσεις. Τονίσθηκε, επίσης, σύγκρουση συμφερόντων: συμμετοχή σε επιτροπή προσώπου που είχε συμμετάσχει στην κατάρτιση του δασικού χάρτη, ακόμη και αναφορές για εμπλοκή σε ιδιωτικό γραφείο αντιρρήσεων. Παράλληλα, αναδείχθηκε η δραματική υποστελέχωση: καθώς προσλήψεις Δασολόγων/Δασοπόνων έχουν να γίνουν συστηματικά από το 2002. Η δε ενίσχυση μέσω ΑΣΕΠ εκκρεμεί.

Το 2024 η εικόνα επιδεινώθηκε:

- i. Στο Λασιθί εκκρεμούν ~20.000 ενστάσεις/αντιρρήσεις· λειτουργεί μία επιτροπή στον Άγιο Νικόλαο που, στην καλύτερη περίπτωση, εξετάζει 4–5 υποθέσεις/ημέρα, δηλαδή έως 400/μήνα. Με αυτόν το ρυθμό απαιτούνται πολλά έτη για εκκαθάριση (υπολογισμοί κάνουν λόγο για >5 χρόνια).
- ii. Προτεραιοποίηση πρόδηλων ασφαμάτων αφήνει την κύρια μάζα σε εκκρεμότητα.
- iii. Το αποτέλεσμα είναι γενικευμένο πάγωμα αγοραπωλησιών και εκτός σχεδίου δόμησης, ενώ η χώρα οδεύει σε κατάργηση της εκτός σχεδίου έως το 2028, καθιστώντας τον χρόνο κρίσιμο για πολίτες και επιχειρήσεις.
- iv. Παράλληλα τρέχει η μετατροπή ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ σε Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΤΠΣ), τα οποία οφείλουν να ενσωματώσουν τα δεδομένα των δασικών χαρτών — άρα η καθυστέρηση στους χάρτες παραλύει και τον χωρικό σχεδιασμό.

Το 2025 η κατάσταση έλαβε και κτηματολογική διάσταση:

- i. Στη Σητεία >11.500 αγροτεμάχια εμφανίζονται στο Κτηματολόγιο ως ιδιοκτησία Δημοσίου και/ή δασικές εκτάσεις, με ταυτόχρονη αξιοποίησή τους ως αγροί ή βοσκότοποι (δηλώσεις ΟΣΔΕ). Αναφέρθηκε μάλιστα το παράδοξο μεγάλα αγροτεμάχια να εμφανίζονται ως ιδιοκτησία Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου & Ιονίων Νήσων (ξένο ΑΦΜ).
- ii. Αγροτικοί φορείς και κάτοικοι επικαλούνται τίτλους, χρησικτησίες και διαχρονική αγροτική χρήση, καταγγέλλοντας λανθασμένους χαρακτηρισμούς. Ενδεικτικά παραδείγματα (χωρίς προσωπικά στοιχεία):
 - ο περιφερειακός δρόμος Ελούντας έχει τμήμα που αποτυπώνεται ως «δασικό», παρότι υφίσταται από τη δεκαετία του '50,

- ο επαρχιακός δρόμος Ιεράπετρας–Μακρύ Γιαλός χαρακτηρίστηκε «δασικός» παρά παλαιές απαλλοτριώσεις (1967),
- δημοτικό γήπεδο ποδοσφαίρου αποτυπώθηκε ως «δασικό»,
- έχει αναφερθεί ακόμη και το αεροδρόμιο Σητείας σε «δασική» κατηγορία σε τμήμα χαρτογράφησης,
- αγροτεμάχια σε αγρανάπαυση με φρυγανική/ασπαλαθική βλάστηση χαρακτηρίστηκαν δασικά, παρά το ότι η ίδια η διοίκηση έχει δεχθεί γνωμοδοτήσεις ότι η φρυγανική κάλυψη δεν συγκροτεί δασοβιοκοινότητα και οι δασωμένοι αγροί (ΑΔ) αντιμετωπίζονται με ειδικό καθεστώς.

Επειδή το 2022 το ΥΠΕΝ μίλησε για 95% αναρτήσεις/90% κυρώσεις, αλλά στο Λασιθί το 2024–2025 εκκρεμούν δεκάδες χιλιάδες υποθέσεις και έχει «παγώσει» η αγορά και οι άδειες,

Επειδή οι Επιτροπές (ΕΠΕΑ/Δασολογίου) είτε δεν συνεδριάζουν κανονικά, είτε συνεδριάζουν με ρυθμούς που οδηγούν σε 5+ έτη αναμονής,

Επειδή καταγγέλθηκαν σύγκρουση συμφερόντων, ιδιωτική εμπλοκή και πρακτικές που θίγουν την ακεραιότητα της διαδικασίας,

Επειδή η υποστελέχωση (μόλις 2 δασολόγοι στη Δ/νση Δασών Λασιθίου) διαβρώνει κάθε χρονοδιάγραμμα,

Ερωτάσθε κύριε Υπουργέ,

1. Πόσες ενστάσεις/αντιρρήσεις εκκρεμούν ανά κατηγορία (πρόδηλα, ουσίας, ΑΔ/ΔΑ, φρυγανικές/χορτολιβαδικές κ.λπ.) στο Λασιθί; Να δοθούν αριθμοί για 2022, 2023, 2024, 2025 (τρέχουσα εικόνα) και ο μέσος χρόνος εκκαθάρισης.
2. Πόσες Επιτροπές λειτουργούν σήμερα στο Λασιθί (ΕΠΕΑ, Δασολογίου), πόσες συνεδριάσεις/μήνα πραγματοποίησαν το 2024–2025, πόσες υποθέσεις έκλεισαν/μήνα και ποιος ο στόχος για το 2026;
3. Γιατί δεν συγκροτήθηκαν οι 10–15 επιτροπές που είχαν τεθεί ως αναγκαίες; Πότε θα συσταθούν τουλάχιστον 10 επιπλέον, με δεσμευτικό στόχο >2.000 φακέλους/μήνα συνολικά;

4. Ποια είναι η στελέχωση της Δ/σης Δασών Λασιθίου (οργανικές θέσεις/κενές/υπηρετούντες) ανά ειδικότητα; Πόσοι νέοι δασολόγοι/δασοπόνιοι θα τοποθετηθούν μέσω ΑΣΕΠ, και πότε;
5. Τι έκανε το ΥΠΕΝ για τις καταγγελίες του 2023 περί σύγκρουσης συμφερόντων και ιδιωτικής εμπλοκής; Διενεργήθηκε ΕΔΕ/έλεγχος Εσωτερικών Υποθέσεων/Επιθεώρησης Δασών; Ποια τα πορίσματα και τα μέτρα(απομάκρυνση μελών, αντικατάσταση, πειθαρχικά);
6. Θα θεσπιστεί ασυμβίβαστο για συμμετοχή σε Επιτροπές όσων συνέταξαν τον οικείο δασικό χάρτη ή έχουν οποιαδήποτε ιδιωτική δραστηριότητα σχετική με αντιρρήσεις;
7. Τι ειδική πρόβλεψη θα υπάρξει για δασωμένους αγρούς (ΑΔ) και φρυγανικές εκτάσεις, με πλήρη εναρμόνιση προς τις γνωμοδοτήσεις που έχουν ήδη γίνει δεκτές από το ΥΠΕΝ;
8. Μέχρι να εκκαθαριστούν οι ενστάσεις, θα δοθεί ενδιάμεσο πιστοποιητικό (με νομική ισχύ) που θα επιτρέπει μεταβιβάσεις/χρηματοδοτήσεις/άδειες, εφόσον δεν υφίστανται τίτλοι Δημοσίου;
9. Θα θεσμοθετήσετε ατελή ή επιδοτούμενη διαδικασία αντιρρήσεων/δικαστικών ενεργειών για μικροϊδιοκτήτες, λόγω του υψηλού κόστους που λειτουργεί αποτρεπτικά;
10. Ποιο είναι το δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα εκκαθάρισης όλων των εκκρεμοτήτων στο Λασιθί (ανά τρίμηνο) έως την ενσωμάτωση στα ΤΠΣ και πριν τις κρίσιμες προθεσμίες 2028 για την εκτός σχεδίου;
11. Προτίθεται να εκδώσει εγκύκλιο ή ερμηνευτική οδηγία που να αποσαφηνίζει τις έννοιες του «κύριου δρόμου» και του «αναγνωρισμένου με ΦΕΚ οδικού δικτύου», προκειμένου να αποφευχθεί η διαφορετική ερμηνεία από τις πολεοδομίες και τις Διευθύνσεις Δασών;
12. Προτίθεται να προχωρήσει σε καταγραφή και θεσμική αναγνώριση υφιστάμενων οδών (αγροτικών, δημοτικών, επαρχιακών), ώστε να αποκατασταθεί η οικοδομησιμότητα ακινήτων που εξαρτώνται από αυτές;
13. Προβλέπεται ειδική διαδικασία αποσυμφόρησης των Επιτροπών Εξέτασης Αντιρρήσεων ή δημιουργία ενιαίου μηχανισμού επίλυσης διαφορών για περιπτώσεις που συνδέονται με ταυτόχρονα πολεοδομικά και δασικά ζητήματα;

Παρακαλούμε όπως μας προσκομίσετε:

- α) Πίνακες εκκρεμοτήτων/εκκαθαρίσεων 2022–2025 της Δ/σης Δασών Λασιθίου (ανά κατηγορία υπόθεσης).
- β) Πρακτικά/ημερολόγια συνεδριάσεων Επιτροπών (ΕΠΕΑ/Δασολογίου) Λασιθίου 2023–2025.
- γ) Πορίσματα/ΕΔΕ/αλληλογραφία για τις καταγγελίες 2023 περί σύγκρουσης συμφερόντων.

δ) Επιχειρησιακό σχέδιο ΥΠΕΝ για σύσταση/στελέχωση ≥ 10 επιπλέον Επιτροπών στο Λασιθι και ποσοτικούς στόχους/μήνα.

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη

Εμμανουήλ (Μανώλης) Χριστοδουλάκης

